

การประยุกต์เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่
Application of Geo-informatics Technology to produce the slope map of Phrae province.
นางสาวปวีณา เปรมเจริญ และ จำสปีเกราชวัลย์ กันภัย สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ กรมพัฒนาที่ดิน

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ความลาดชัน (Slope) ของพื้นที่ เป็นข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อการตัดสินใจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในด้านการจัดการทรัพยากรดินและที่ดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ด้านการวางแผนป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ได้แก่ ภัยแล้ง อุทกภัย ดินโคลนถล่ม ธรณีพิบัติ ด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ การสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ การจัดวางโครงสร้างพื้นฐานของระบบชลประทาน โดยเฉพาะการดำเนินแผนงานและโครงการต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน ด้านการสำรวจและจัดทำแผนที่ดิน การสำรวจออกแบบงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การวางแผนการใช้ที่ดิน การประเมินความสามารถในการกักเก็บน้ำ การชะล้างพังทลายของดิน รวมทั้งการสำรวจออกแบบระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ

ในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมา กรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนได้ดำเนินการจัดทำแผนที่และ/หรือชั้นข้อมูลความชันของพื้นที่เฉพาะบริเวณที่ต้องการใช้งานตามแผนงานหรือโครงการ โดยดำเนินการวิเคราะห์และจำแนกชั้นความลาดชันตามรูปแบบ วิธีการ เงื่อนไข และข้อกำหนดทางเทคนิคของหน่วยงานหรือโครงการเท่านั้น ซึ่งเป็นผลทำให้ในปัจจุบันยังไม่มีแผนที่ความชันของพื้นที่ที่จัดทำขึ้นจากข้อมูลที่มีความละเอียดถูกต้อง ภายใต้ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข รูปแบบ และเป็นมาตรฐานเดียวกันครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดแพร่สำหรับใช้งาน

ผู้จัดทำ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ดำเนินโครงการจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยพิจารณาคัดเลือกจังหวัดแพร่ เป็นพื้นที่นำร่องเนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน ที่ลอนลาดและที่ราบลุ่ม โดยสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นตัวแทนของความลาดชันครบถ้วนทุกชั้นความลาดชัน อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ต้นน้ำซึ่งประสบปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน และภัยพิบัติทางธรรมชาติอยู่ในขั้นรุนแรงเป็นประจำทุกปี ซึ่งในการดำเนินการในครั้งนี้ผู้จัดทำได้นำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยระบบกำหนดตำแหน่งบนโลกด้วยดาวเทียม (Global Navigation Satellite System : GNSS) การสำรวจข้อมูลจากระยะไกล (Remote Sensing: RS) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่จากแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model: DEM) ตามหลักแนวคิดการวิเคราะห์ความลาดชันทางอุทกวิทยา (Hydrologic Slope) โดยพิจารณาตามทิศทางการไหลของน้ำ แล้วนำผลที่ได้มาทำการจัดกลุ่มข้อมูลใหม่ (Reclassify) ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การจำแนกชั้นความลาดชันเพื่อการพัฒนาที่ดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ ร่วมกับการสำรวจ รั้ววัด ตรวจสอบ

สภาพความลาดชันในภูมิประเทศ สำหรับนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำและปรับปรุงแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานอื่นๆนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่ จากข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข มาตรฐาน ๑: ๔,๐๐๐ ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามหลักเกณฑ์การจำแนกความลาดชันของพื้นที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

๒. เพื่อจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่และรายงานสภาพความลาดชันและข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพของจังหวัดแพร่

๓. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ของแต่ละจังหวัดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

๑. ฮาร์ดแวร์ (Hardware) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ (Computer) เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม GPS แบบพกพา กล้องถ่ายภาพ เครื่องพิมพ์เอกสาร (Printer) และเครื่องพิมพ์แผนที่ (Plotter)

๒. ซอฟต์แวร์ (Software) โปรแกรมหรือชุดคำสั่ง ได้แก่ ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์ วินโดวส์ ไมโครซอฟท์ออฟฟิศ โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ และโปรแกรมประมวลผลภาพ

๑.๔ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑.๔.๑ การรวบรวมแผนที่ ข้อมูลทางแผนที่และข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดแพร่ ได้แก่

- ๑) ข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข มาตรฐาน ๑: ๔,๐๐๐ โครงการจัดทำแผนที่เพื่อการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒) แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีเชิงเลข มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ โครงการจัดทำแผนที่เพื่อการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรฯ
- ๓) ภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง มาตรฐาน ๑:๑๐,๐๐๐ จาก สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่
- ๔) แผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน ๑: ๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๘ จาก กรมแผนที่ทหาร
- ๕) ขึ้นข้อมูลขอบเขตการปกครอง ปี พ.ศ.๒๕๕๖ จาก กรมการปกครอง
- ๖) ขึ้นข้อมูลสภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดแพร่ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ จากกองนโยบายแผนการใช้ที่ดิน
- ๗) ขึ้นข้อมูลแผนที่กลุ่มชุดดิน จากสำนักสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน
- ๘) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๙) สภาพทั่วไป ลักษณะทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ

๑๐) ข้อมูลลักษณะทางธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี

๑๑) ข้อมูลปริมาณฝนเฉลี่ย กรมอุตุนิยมวิทยา

๑๒) ข้อมูลสภาพภูมิประเทศและสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน จากการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพพื้นที่ สภาพการใช้ที่ดิน และขอบเขตของพื้นที่ที่ทำการเปลี่ยนแปลงความลาดชันของพื้นที่ไปจากเดิม

๑.๔.๒. การจัดการข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข มาตรฐาน ๑:๔,๐๐๐ ให้อยู่ในรูปแบบที่กำหนดและพร้อมใช้งาน

๑) ตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข ให้ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วน ด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

๒) เชื่อมต่อ (Mosaic) ข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข ให้เป็นข้อมูลผืนเดียวกัน ด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

๑.๔.๓ การวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่ จากแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข มาตรฐาน ๑: ๔,๐๐๐ ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งจะได้ชั้นข้อมูลความลาดชันของพื้นที่ โครงสร้างแบบราสเตอร์ (Raster) รูปแบบไฟล์ประเภท IMG

๑.๔.๔ จัดทำชั้นข้อมูลความลาดชันของพื้นที่จังหวัดน่าน ในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) โครงสร้างแบบเวกเตอร์ (Vector) ประเภทพื้นที่รูปปิด (Polygon) และข้อมูลตารางคุณลักษณะ (Attribute) รูปแบบไฟล์ประเภท Shape file

๑.๔.๕ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โดยการอ่านแปลข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูง ร่วมกับการสำรวจข้อมูลในภูมิประเทศ

๑.๔.๖ สำรวจ รั้ววัดและตรวจสอบพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพที่มีผลต่อความลาดชันของพื้นที่ภายหลัง ปีพ.ศ.๒๕๔๕

๑.๔.๗ ปรับปรุงชั้นข้อมูลความลาดชันของพื้นที่ให้มีความถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ปัจจุบัน

๑.๔.๘ จัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่และรายงานสภาพความลาดชันและข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพของจังหวัดน่าน

๑.๕ ผลการดำเนินงาน

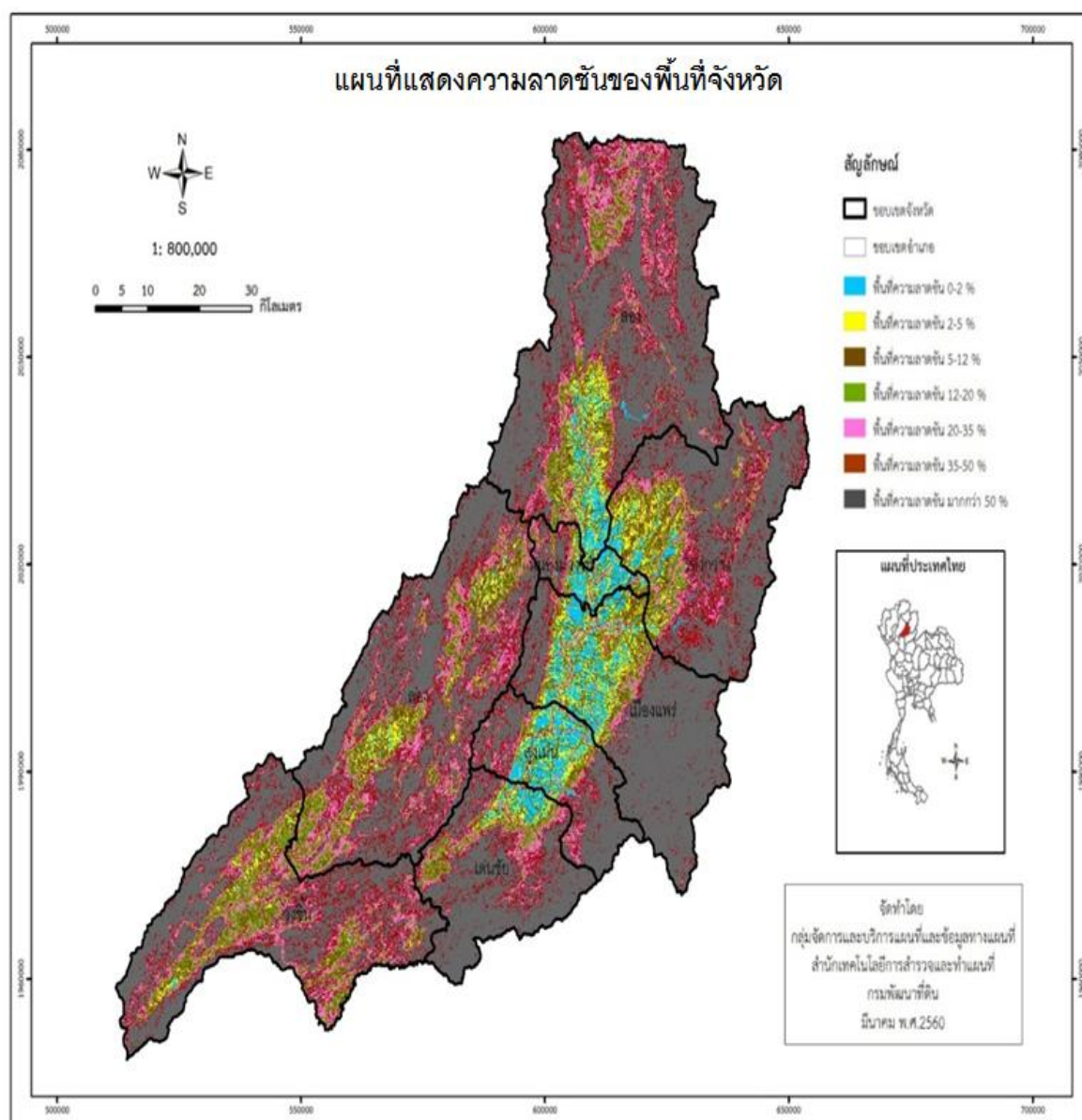
๑. ผลการวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่ ตามหลักเกณฑ์การจำแนกความลาดชันของพื้นที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน พบว่า จังหวัดแพร่ มีสภาพพื้นที่สูงชันมาก มีพื้นที่มากที่สุด โดยมีความลาดชันของพื้นที่มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๘๙๗,๘๐๘ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๖ ของพื้นที่จังหวัด รองลงมา ได้แก่ พื้นที่สูงชัน โดยมีความลาดชันของพื้นที่ ๓๕-๕๐ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๘๔๘,๓๒๖ ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๘ ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่สูงชันปานกลาง โดยมีความลาดชันของพื้นที่ ๒๐-๓๕ เปอร์เซ็นต์ จำนวน

๗๕๕,๒๕๐ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๔ ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ โดยมีความลาดชันของพื้นที่ ๐-๒ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๔๓๓,๘๒๓ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๑ ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ที่มีความลาดชันเล็กน้อย โดยมีความลาดชันของพื้นที่ ๕-๑๒ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๔๒๑,๓๒๘ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง โดยมีความลาดชันของพื้นที่ ๑๒-๒๐ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๔๐๑,๖๓๓ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๙๑ ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง โดยมีความลาดชันของพื้นที่ ๒-๕ เปอร์เซ็นต์ จำนวน ๒๘๓,๗๖๘ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗ ของพื้นที่จังหวัด

ตารางที่ ๑ ผลการวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่

ความลาดชันพื้นที่		เนื้อที่		ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
ชั้นความลาดชัน	ร้อยละความลาดชัน	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
A	๐ - ๒	๖๙๔.๑๒	๔๓๓,๘๒๓	๑๐.๗๑
B	๒ - ๕	๔๕๔.๐๓	๒๘๓,๗๖๘	๗.๐๐
C	๕ - ๑๒	๖๗๔.๑๓	๔๒๑,๓๒๘	๑๐.๔๐
D	๑๒ - ๒๐	๖๔๒.๖๑	๔๐๑,๖๓๓	๙.๙๑
E	๒๐ - ๓๕	๑,๒๐๘.๔๐	๗๕๕,๒๕๐	๑๘.๖๔
F	๓๕ - ๕๐	๑,๓๗๓.๓๒	๘๕๘,๓๒๖	๒๑.๑๘
G	มากกว่า ๕๐	๑,๔๓๖.๔๙	๘๙๗,๘๐๘	๒๒.๑๖
รวมพื้นที่		๖,๔๘๓.๑๐	๔,๐๕๑,๙๓๖	๑๐๐

๒. การจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่ ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในรูปแบบของเอกสารแผนที่พร้อมพิมพ์ (Phrae_map.pdf) มาตรฐาน ๑: ๘๐๐,๐๐๐ และชั้นข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS layer *.shp) ดังภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑๖.๑ กรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนมีแผนที่และชั้นข้อมูลความลาดชันของพื้นที่ พร้อมรายงานสภาพความลาดชันและข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพของจังหวัดแพร่ที่มีความละเอียด ถูกต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่

๑.๖.๒ สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ และผู้ที่สนใจ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน หรือนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการจัดทำจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ของจังหวัดอื่นๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ ต่อไป

๑.๗ ข้อเสนอแนะ

๑. แผนที่และชั้นข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์และจำแนกชั้นความลาดชันนั้น ผู้ดำเนินการต้องตรวจสอบและคัดเลือกข้อมูลที่มีความละเอียดความถูกต้องเชิงตำแหน่งให้เป็นไปตามมาตรฐานแผนที่ที่ต้องการผลิตหรือจัดทำขึ้น

๒. ข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข(DEM) ความละเอียดจุดภาพ ๕x๕ เมตร ที่นำมาใช้เป็นข้อมูลหลักในการวิเคราะห์และจำแนกชั้นความลาดชันของพื้นที่ ซึ่งเป็นข้อมูลความสูงภูมิประเทศเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๖ นั้น ผู้ดำเนินการควรมีการตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศในปัจจุบัน และทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

ภาพที่ ๒ การทำเหมืองแร่ โดยการการระเบิดหิน ขุดหน้าดิน หรือการปรับสภาพพื้นที่ทำให้ความลาดชันของพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปจากสภาพพื้นที่เมื่อปี ๒๕๔๕

ภาพที่ ๓ การขุดหน้าดินและการถมพื้นที่ที่ทำให้ความลาดชันของพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

๓. ควรมีการประเมินคุณภาพแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ของแต่ละจังหวัดโดยวิธีการตรวจประเมินความครบถ้วนและถูกต้องรูปลักษณ์และโครงสร้างของข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ และการตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่โดยการรังวัดในภูมิประเทศเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงความถูกต้องของแผนที่แสดงความลาดชันดังกล่าว ซึ่งจะก่อให้เกิดการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และความเชื่อมั่น สำหรับหน่วยงานที่นำข้อมูลและแผนที่ไปใช้ประโยชน์ ต่อไป

ประชุมวิชาการกรมพัฒนาที่ดินปี 2560 “วิชาการงานพัฒนาที่ดินขับเคลื่อนคุณภาพชีวิตเกษตรกรสู่ความยั่งยืน”
วันที่ 19 - 21 กรกฎาคม 2560 ณ โรงแรมสยามออเรียนทัล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

การประยุกต์เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ เพื่อการจัดทำแผนที่ความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่

Application of geo-informatics technology to produce the slope map of Phrae province.

นางสาวปวีณา เปรมเจริญ และ จ.ส.อ.ราชวัลย์ กันภัย

กลุ่มจัดการและบริการแผนที่และข้อมูลทางแผนที่ สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ กรมพัฒนาที่ดิน

สภาพความลาดชัน (Slope) ของพื้นที่ เป็นข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการวางแผนเพื่อการตัดสินใจ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วนของการพยากรณ์ น้ำ ป่าไม้ โดยเฉพาะการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การวางแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ตลอดจนการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยที่ผ่านมายังไม่มีหน่วยงานใดที่จัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ จากข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model : DEM) ภายใต้ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่เป็นมาตรฐานเดียวกันครอบคลุมพื้นที่ของแต่ละจังหวัด

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้ดำเนินการจึงได้นำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนที่ความลาดชันของพื้นที่ จากแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข ตามหลักแนวคิดการวิเคราะห์ความลาดชันทางอุทกวิทยา (Hydrologic Slope) แล้วนำผลที่ได้มาจัดกลุ่มข้อมูล (Reclassify) ตามหลักเกณฑ์การจำแนกชั้นความลาดชันเพื่อการพัฒนาที่ดิน โดยเลือกจังหวัดแพร่เป็นพื้นที่นำร่อง เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน ที่ลาดชัน และที่ราบสูง ซึ่งสภาพพื้นที่มีความลาดชันครบถ้วนทุกชั้นความลาดชัน อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ต้นน้ำซึ่งประสบปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน และภัยพิบัติทางธรรมชาติอยู่ในขั้นรุนแรงเป็นประจำทุกปี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์และจำแนกความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่ จากข้อมูลแบบจำลองระดับสูงเชิงเลข มาตราส่วน 1:4,000 ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ตามหลักเกณฑ์การจำแนกความลาดชันของพื้นที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน
2. เพื่อจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่และรายงานสภาพความลาดชันและข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพของจังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ เพื่อการจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ของแต่ละจังหวัด ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ขั้นตอนและวิธีการ

ผลการดำเนินงาน

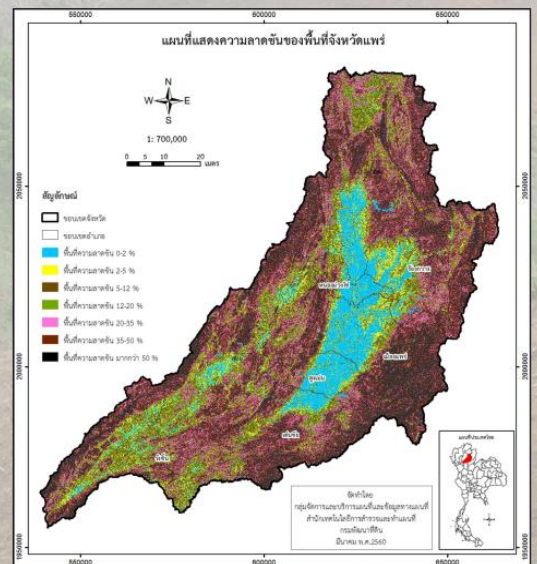
สภาพพื้นที่ของจังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สูงชันมาก มีความลาดชัน มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 897,808 ไร่ รองลงมา ได้แก่ พื้นที่สูงชัน มีความลาดชัน 35-50 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 858,326 ไร่ พื้นที่สูงชันปานกลาง มีความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 755,250 ไร่ พื้นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 433,823 ไร่ พื้นที่ที่มีความลาดชันเล็กน้อย 5-12 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 421,328 ไร่ พื้นที่ความลาดชันสูง มีความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 401,633 ไร่ และพื้นที่ความลาดชันน้อยมาก มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 283,768 ไร่

ตารางผลการวิเคราะห์และจำแนกชั้นความลาดชันของพื้นที่จังหวัดแพร่

ความลาดชันของพื้นที่		เนื้อที่		ร้อยละ
ระดับความลาดชัน (%)		ตารางกิโลเมตร	ไร่	ของพื้นที่จังหวัด
A	0 - 2	694.12	433,823	10.71
B	2 - 5	454.03	283,768	7.00
C	5 - 12	674.13	421,328	10.40
D	12 - 20	642.61	401,633	9.91
E	20 - 35	1,208.40	755,250	18.64
F	35 - 50	1,373.32	858,326	21.18
G	มากกว่า 50	1,436.49	897,808	22.16
รวมเนื้อที่		6,483.10	4,051,936	100.00

ประโยชน์ที่ได้รับ/การนำไปใช้ประโยชน์

1. กรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีแผนที่และชั้นข้อมูลความลาดชันพร้อมรายงานสภาพความลาดชันของพื้นที่และข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ จังหวัดแพร่ ที่มีคุณภาพถูกต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการวางแผนบริหาร จัดการเชิงพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน
2. สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. แผนที่และข้อมูลภูมิสารสนเทศต้องตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามที่กำหนดไว้ ก่อนที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความลาดชัน
2. ชั้นข้อมูลสภาพความลาดชันที่ได้จากการวิเคราะห์ ต้องนำไปตรวจสอบและเปรียบเทียบกับสภาพภูมิประเทศจริง เพื่อดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ให้ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน
3. แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ที่จัดทำขึ้น ในแต่ละจังหวัดควรทำการประเมินค่าความถูกต้องเชิงตำแหน่ง สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม